

ሪፖርታጅ ውዕሎ ሰሚናር 6 ፖለቲካዊ ውድባት ኤርትራ

2ይ መዓልቲ

“ብቅነዕ ራእይ ድሕነት ህዝብን ሃገርን ኤርትራ ንምውሓስ፡ ፃቕምታትና ንጥመር” ኣብ ትሕቲ ዝብል መድረኻዊ ጭርሖ ይጋባእ ዘሎ ሰሚናር 6 ፖለቲካዊ ውድባት ኤርትራ፡ መቐጸልታ ናይቲ ቀዳማይ መዓልቲ ውዕልኡ ሎሚ'ውን ኣብቶም ስሩዓት ኣጀንዳታቱ ክዝትይ ውዒሉ።

ሰሚናር፡ ኣብቲ ትማሊ ጀሚሩ ብቆጸራ ዘወንዘፎ ፖለቲካዊ ገምጋም ቀዳማይ ምዕራፍ፡ ህልው ኩነታት ስርዓት ህግደፍ ኣብ ቁጠባዊ፣ ማሕበራዊ፣ ጸገታውን ወተሃደራውን፣ ዜናውን ፕሮጋንዳውን ንጥፊታቱ ከምኡ'ውን ኣብ ዲፕሎማሲያዊ ዝምድናታቱ ኣመልኪቱ፡ ኣብ ዝተዳለወ መበገሲ ሰነድ ሰፊሕ ዘተን ክትዓትን ኣካይዱ፤ ቀዳማይ ምዕራፍ ቅድሚ ቀትሪ ኣጠቓሉሉ።

ብጀካዚ ሰሚናር ኣብዚ ናይ ሎሚ ውዕልኡ፡ ስርዓት ህግደፍ ኣብ ኣህጉራዊ ማሕበርሰብ ዝበጽሖ ተነጽሎን ዝምድናታቱን፤ ብዝርዝር ድሕሪ ምፍታሽ፡ ኣብ ደሞክራሲያዊ ቃልስና ዝህልዎ ትርጉም ከለልይ ኣብ ዘክእሎ ርእሱ ዝክእለ ኣገዳሲ ኣጀንዳ ብምልዓል ዳህሳስ ጌሩ። ኣብዚ ምዕራፍዚ ካብ ዝተጠቓለሉ ዛዕባታት፡ ውድብ ሕቡራት ሃገራትን ትካላቱን ኣብ ልዕሊ ስርዓት ህግደፍ ዘንበሮ ማዕቕብን ጸብጸብ ኣጸራይት ኮምሽን ሰብኣዊ መሰላት ተካይዶ ዘሎ ንጥፊታትን ብቀዳምነት ርእዩ። ካብዚ ብምቕጻል ስርዓት ህግደፍ ምስ ኣውሮጳዊ ሕብረት፣ ኣፍሪቃዊ ሕብረት፣ ኢጋድን ሃገራት ማእከላይ ምብራቕን ዘለዎ ዝምድናታት ብብንኡስ ኣርእስትታት ድሕሪ ምፍታሽ ኣብ ቃልስና ዘለዎ ጽልዋ ኣዳቂቕ ዘቲዩሉ።

ድሕሪ ቀትሪ ኣብ ዝዋዓለ ዘተ ድማ፡ ህልው ኩነታት ህዝቢ ኤርትራ ኣብ ዘጠቓልል ሳልሳይ ምዕራፍ፡ ኣብ ውሽጢ ሃገር ዘሎ፣ ኣብ ወጻኢ ዝርከብ፣ ኣብ መዓስከራት ስደተኛታት ኢትዮጵያ ሱዳን ብካፊሻ ኣብ እስራኤል ድማ ብፍላይ ዝርከብ ስደተኛን ዘሕልፎ ዘሎ ህይወትን ኣመልኪቱ ዓሚቕ ዘተ

አካይዱ። ህዝቢ ኤርትራ አንጻር ስርዓት ህግደፍ አብዥ እዋንዚ ዘካይዶ ዘሎ ተቋውሞን መግለጺታትን ብዝምልከት'ውን ብዝርዝር ድሕሪ ምርኣይ፣ ካልኣይ ምዕራፍ ኣጠቓሊሉ።

በዚ መሰረት ሰሚናር 6 ፖለቲካዊ ውድባት ኤርትራ፣ አብዚ ናይ ሎሚ ውዕልኡ፣ ቁጠባዊ ፖሊሲታት ስርዓት ህግደፍን ዝተሰረተሎም ዓውድታትን ኣመልኪቱ ኣብ ዘቐመጠም ኣባራዊ ገምጋም፤ ቁጠባዊ ፖሊሲዚ ስርዓት ካብቲ ፖለቲካዊ ባህሪኡን መንነቱን ዝነቐል ምዃኑ ብምንጻር፤ ቁጠባዊ ህይወት ሃገር ብሙሉኡ ገቢቱ ህዝብን ሃገርን ብጥሜትን ዓጸቦን ዝቐጽዕ፤ ካብ ዝለዓለ ክሳብ ዝተሓተ ሃገራዊ ቁጠባዊ ጽላታት ገቢቱ ዝሓዘ መጻዕ ስርዓት ምዃኑ ኣቐሚጡ። እዚ ገባቲ ቁጠባዊ ፖሊሲ ስርዓት ህግደፍዚ፣ ንሰብኣዊ ዓቕምታት ሃገር ብሽም ግዱድ ወተሃደራዊ ዕስክርናን ወፍሪ ሃገራዊ ማእቶትን ጅሆ ዘሪዑ፣ ንመላእ

ህዝቢ ኤርትራ ካብ ማእቶት ነጻሉ ክበትኽ ኔርዎ ምህላዉ ብሰፊሑ ርእዩ። ከም ውጽኢት ናይዚ፣ ንንቡር ኩለ-መዳያዊ ምዕባል ሕብረተሰብ ኮሊፉ ካብ ተረፍ ጽጋቡን ቆፎ-ህግደፍን ጥራይ ንዝትኮበሉ ዘማዕዱ፣ ማሕበራ-ቁጠባዊ ህይወቱ ካብ ዝተመስረተሉ ዓውዲ ማእቶት ዝተነጻለ፤ ማሕበራዊ ቀጻላታት ዘይብሉ ኤርትራዊ ሕብረተሰብ ንምፍጣር፤ ስርዓት ህግደፍ ብመደብ ዝክተሎ ዘሎ ኣዕናዊ ስልትን ኣደግኡን መዚኑ። እዚ ሰራም ውዲትዚ፣ ህዝቢ ውሑስ ህይወት ከይህልዎ፣ ብቀጻሊ ማሕበራ-ቁጠባዊ ምርግጋእ ሲኢኑ ኣብ ካልኣዊ ኣጀንዳታት ክጽመድ፣ ከም ህዝቢ ንቕሓቱ ንምጉታም ዝተኣልመ ናይ ማሕበራዊ ምትሕንፋጽ ምህንድስና ቁጠባዊ ስልትታቱ ምዃኖም ሰሚናር ኣሰሚሩሉ። ብኣጠቓላሊ፣ ስርዓት ህግደፍ ኣብ ቁጠባዊ መዳይ ሰብኣውን ተፈጥሮኣውን ጸጋታት ሃገር ንውልቓውን ጉጅላውን ረብኣታቱ ዝኸድም ሕዝባዊ ምግባሩ፣ ኣብ ኤርትራዊ ሃገራዊ ዓቕምታት ዝምርኮስ ዝተነጻረ ቁጠባዊ ፖሊሲ ዘይብሉ፤ ኣብ ውሽጥን ግዳምን ናብ ዕሉሉ መንግስታዊ ሽፍትነታዊ ተግባር ዝወፈረ ብክትራንን ኮትሮብንዳዊ ንጥፈታትን ዝናበር ማፍያ-ስርዓት ምዃኑ ኣቐሚጡ።

ኣብ ማሕበራዊ መዳይ፣ ስርዓት ህግደፍ ህዝብን ሃገርን ንኣደጋ ብርሰት ዘሳጠሓ ደመኛ ጸላኢና ምዃኑ ብዝርዝር መረዳእታታት ኣሰንዩ ሰሚናር ኣረጋገጽዎ። ኣድነት ህዝቢ ኣምሪሩ ዝጸዮፍ ስርዓት ህግደፍ፤ ስሙር መከትኡ ንምብርዓንን ከፋፊሉ ንምግዛእን፣ ካብታ መሰረታዊ ኣሃዱ ስድራ ቤት ጀሚሩ ከም ሕብረተሰብ ንዘመናት ዝሃነጸም ማሕበራዊ ኮማዊ ዝምድናታት፣ ክብርታቶምን መቆሚያታትን ብዘይምሕረት ዝባሕጎ ምዃኑ ዝመዘነ ሰሚናርና፣ እዚ ተርእዮ ኣብ ህላወናን ቀጻልነትናን ዘለዎ ኣደጋን ፖለቲካዊ ትርጉምን ብዕምቆት ገምጊሙ።

አብ ዲፕሎማሲያዊ መዳይ፡ ስርዓት ህግደፍ ብሰንኪቲ ብብግዚኡ ዝፍጽሞ ልጓም አልቦ ናይ ትምክሕትን ጸረ-ሰላምን ባህሪኡ ካብ መላእ ማሕበረሰብ ዓለም ዝተነጸለ ጥራሕ ዘይኾነስ “ኤህ” ዝብሎ ዘይብሉ ፈታዊ ፍንፋን ስርዓት ምጻኑ ርእዩ። ከም መግለጺ ናይዚ አብ ኩሎም አህጉራዊ ትካላትን መጋባእያታትን ዝበጽሖ ዘሎ ከቢድ ዲፕሎማሲያውን ፖለቲካውን ስዕሪታት ብዝርዝር ዳህሲቦም። አብ ክሊኒኪ፡ ስርዓት ህግደፍ ንዝበጽሖ ዓሚቕ ተነጽሎ አመሳሚሱ ንህዝቢ ኤርትራ አጃሚሉ ካብ መላእ ማሕበረሰብ ዓለም

ብምንጻል፤ ስነ-አእሙራዊ ናይ ከበባ መንፈስ ንምፍጣር ዘካይዶ ዘሎ ውዲትን፤ አጸምዩን አባሕትዩን ክገዝእ ዘካይዶ ዘሎ ሕሱር ፕሮፓጋንዳዊ ዘመተ፡ ሰሚናርና ብዓብይ ተገዳስነት ድሕሪ ምርአይ ዝኾነ ስነ-ሞሃታዊ መርትዖታት ከምዘይብሉ አስሚሩሉ። ብተመሳሳሊ፡ ወተሃድራውን ስለያውን መሓውራትዚ ስርዓት፡ ህዝባዊ መሰረታቶም ተማሕዩ መሳርያም ተመናኒሑ አብ ዝናን ትምክሕትን ዝተንጠልጠለ ጓንን ህላወ ዘለዎም ናይ ምግባር ዓቕሞም ዝመኽን ምጻኑ ብዝተፈላለዩ መረዳእታታት አሰንዩ ዘትዩሉ።

ሰሚናር 6 ፖለቲካዊ ውድባት አብዚ ናይ ድሕሪ ቀትሪ ውዕልኡ፡ አብ ዝራኣዩ ሳልሳይ ምዕራፍ አጀንድኡ፡ ህልው ኩነታት ህዝቢ ኤርትራ ብመንጽር ኩሉ-መዳያዊ ጽላታትን ሕብረተሰብአዊ ክፍልታቱን ዓሚቕ ገምጋም አካይዱ። ህዝቢ ኤርትራ ካብ ግዜ ናብ ግዜ ብስርዓት ህግደፍ ዝበጽሖ ዘሎ መሪር ወጽዓን ከም ግብረ-መልሲ ዝረአይ ዘሎ ተቃውሞን መግለጺታቱን ርእዩ፤ ህዝቢ ኤርትራ ብሓፈሻ ቀንዲ ግዳይዚ ስርዓት ዝኾነ መንእሰይ ከአ ብፍላይ አብ ደሞክራሲያዊ ቃልስና ዘካይዶ ዘሎ ሕኑን ተሳትፎ፤ ብመስርሕ እናበረኸ ዝመጸ ህዝባዊ ማዕበልን አወንታዊ መኽሰባቱን አመልኪቱ ሰፊሕ ዘተ አካይዱ።

ሰሚናርና፡ ስርዓት ህግደፍ ዝፍጽሞ ዘሎ ኩሉ-መዳያዊ ጨካን ግፍዕታት አብ ዝለዓለ ጥርዚ በጹሑ፡ ሕሰም ህዝቢ ኤርትራ አመና መሪርን መዳርግቲ አልቦን እናሃለወ፤ እቲ አብዝሓ ክፋል ህዝብና ንሕሰሙ ክጸወር ዝኾነሉ ምክንያት ብሓደ ሸነኽ፤ ስርዓት ህግደፍ ከአ አብ ቃሬሃ እናሃለወ ከም ስርዓት ናይ ምቅጻሉ ሚስጢር ከአ ብካልእ መዳይ ብዓብይ ተገዳስነት ሂቡ ዝዘተዩሉ አጀንዳዩ። ሰሚናር አብዚ መዳይዚ ሰፊሕን ዓሚቕን ክትዓት ብምግባር፡ ሚስጢር ናይዚ ሕንቅል-ሕቅሊተይ ኩነታት

አተሃላልዎ ሓይሊ ተቃውሞ ምጻኑ ሰሚናር አስሚሩሉ።

ሓይሊ ተቃውሞና፣ ንህልው ኩነታት ህዝብን ሃገርን በብእዋኑ እናመዘኑ። ብቅኑዕ ራእይ ንቅሓት ሓፋሽ እናኮሰኸሰ ፖለቲካዊ መንገት ስርዓት ህግደፍን ካብ ባህሪኡ ብዝነቅል ዝፍጽሞም ግፍዕታትን እናቻለዐ፤ ዕድመ ስልጣኑ ንምንዋሕ ዝሕብኡሎም በዓትታትን ዕርድታቱን እናፍረሱ፤ ሓፋሽ ንመሰረታዊ ረብሕኡ ተወዲቡ ክቃለሰን መጻኢኡ ክውሕሰን ዘክእሎ መሪሕ ተርኡ ዝጸወት፤ መሪሕ ፖለቲካዊ ሓይሊ ክፈጥር ዘይምክኣሉ እቲ ቀንዲ ምክንያት ምዃኑ ሰሚናር ኣሰሚሩሉ።

እዚ ብ12 ሕዳር ዝጀመረ ሎሚውን ቀጺሉ ዝወግለ ሰሚናር 6 ፖለቲካዊ ሓይልታት ኤርትራ ጽባሕ 14 ሕዳር 2015'ውን ኣብቲ ዝጀመሮ ፖለቲካዊ ገምጋም እናዘተዩ ክቅጽል ትጽቢት ይግበር። በዚ መሰረት፣ ቀጺሊ ኣጀንዳታት ሰሚናር፣ ምዕራፍ ሓሙሽተ፣ ከጋጥሙ ዝክእሉ ሰናርቶታትን ኣገጣጥምኦምን፤ ህልው ኩነታት ሓይሊ ተቃውሞ ብመንጽር ደሞክራሲያዊ ለውጢ ኣብ ምዕራፍ ሽዱሽተ ድማ ኣብ ሰሚናር ዝተመዘገቡ ነጥብ-ስምምዓትናን ፍልልያትናን እንታዮም? ነጥብ-ፍልልያትና ዝመሓደሩሉ ቅኑዕ መርህ፤ ኣብ መወዳእታ ድማ ቀጺሊ ዝምድናታትና ዝምስረቱሉ መትከላዊ መርህ እንታይ ይኹን? ኣብ ዝብሉ ኣጀንዳታት ተመያይጡ፣ ኣገደስቲ ሓባራዊ እምነታት ከነጽር ትጽቢት ይግበረሉ።

13 ሕዳር 2015
 ሽማግሌ ዜናን ዶክመንተሽንን
 ሰሚናር 6 ፖለቲካዊ ውድባት ኤርትራ